

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สามารถสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการทำวิทยานิพนธ์ตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1 คุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา
 - 1.2 ความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษา
 - 1.3 คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 - 1.4 หลักสูตรและการเรียนการสอน
 - 1.5 การบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามสถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ ประสบการณ์ทำงานวิจัยก่อนเข้าศึกษา อายุ และสาขาวิชา

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์แตกต่างกัน
2. นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์แตกต่างกัน
3. นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีประสบการณ์ทำงานวิจัยก่อนเข้าศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์แตกต่างกัน
4. นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์แตกต่างกัน
5. นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาแผน ก แบบ ก 2 แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 17 คน และนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2545-2548 จำนวน 64 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 81 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต จำแนกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมี 5 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์และข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ

แบบสอบถามดังกล่าวได้ผ่านการปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และได้ทดลองใช้กับนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 10 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้นักศึกษา จำนวน 82 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 81 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.78 ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 เดือน 2 สัปดาห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ วิเคราะห์โดยการหาความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ 5 ด้าน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามสถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ ประสบการณ์ทำงานวิจัยก่อนเข้าศึกษา อายุและสาขาวิชา ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test ในกรณีทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของข้อมูล 2 กลุ่ม และใช้ F-test ในกรณีทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์และข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามขณะที่ทำวิทยานิพนธ์

จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 81 คน พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 74.1 เพศชาย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 มีอายุระหว่าง 25-34 ปี มากที่สุด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 72.8 รองลงมาคือ อายุ 35-44 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 อายุ 45 ปี ขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 และอายุน้อยกว่า 25 ปี น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 มีสถานภาพเป็นโสด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 และสมรสแล้ว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 82.7 นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 มีประสบการณ์การทำงานแล้ว จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 70.4 โดยทำงานในหน่วยงานราชการ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 64.9 ทำงานในหน่วยงานเอกชน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6 และประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ของจำนวนที่ทำงานแล้ว ส่วนอีก 24 คน ยังไม่ได้ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 29.6 ไม่มีประสบการณ์ทำวิทยานิพนธ์ก่อนเข้าศึกษา จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 71.6 มีประสบการณ์ทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 ศึกษาในสาขาวิชาภาษาไทยกับการสื่อสาร มากที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมาศึกษาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 สาขาวิชาสังคมวิทยาและสาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาละ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 และศึกษาในสาขาวิชาปรัชญาและสาขาวิชาพัฒนาสังคม สาขาวิชาละ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์

2.1 ความคิดเห็นต่อปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีปัญหาด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษา มากที่สุด ($\bar{X} = 3.02$) รองลงมาคือ ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.72$) ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.63$) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา ($\bar{X} = 2.51$) ตามลำดับ และมีปัญหาด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.47$)

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.2 ความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา พบว่า เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.51$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ความสามารถในการบริหารเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 3.12$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ความอดทนต่อความยากลำบาก ($\bar{X} = 2.63$) ส่วนความพร้อมของนักศึกษา เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.18$) ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ หน้าที่การงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.53$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ สุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 1.99$)

2.3 ความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษา พบว่า เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความรู้ความสามารถด้านการวิจัย เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 3.46$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ สถิติสำหรับการวิจัย ($\bar{X} = 2.63$) ส่วนความสามารถทางด้านภาษาและอื่น ๆ พบว่า เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$) ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การใช้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.36$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ การใช้คอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 2.33$)

2.4 ความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พบว่า เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความรับผิดชอบและวิธีการให้คำปรึกษา เป็นปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ความรวดเร็วในการตรวจวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.69$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.33$) ส่วนความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และความสัมพันธ์กับผู้เกี่ยวข้อง พบว่า เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$) ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาทำ ($\bar{X} = 2.77$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ สัมพันธภาพระหว่างประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.26$)

2.5 ความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน พบว่า เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การเรียนการสอนรายวิชาเน้นการประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.88$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ จำนวนชั่วโมงว่างสำหรับการค้นคว้าในแต่ละสัปดาห์ ($\bar{X} = 2.40$)

2.6 ความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย พบว่า เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การให้บริการวิชาการของหอสมุด เป็นปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ปริมาณงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.57$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ช่วงเวลาเปิด-ปิดให้บริการวันธรรมดา ($\bar{X} = 2.10$) ส่วนการบริการของบัณฑิตวิทยาลัยและคณะ พบว่า เป็นปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ความชัดเจนของกลุ่มการเขียนและพิมพ์วิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.79$) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ สถานที่ อุปกรณ์ในการสอบวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.27$)

สรุปโดยภาพรวมแล้ว ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดในแต่ละด้าน คือ 1) ปริมาณงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.57$) มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอและล้าสมัย ทำให้ต้องใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด ซึ่งต้องใช้เวลานาน 2) ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 3.46$) นักศึกษาขาดทักษะการเขียนวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ 3) ความสามารถในการบริหารเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 3.12$) นักศึกษาส่วนใหญ่ทำงานแล้ว เมื่อต้องทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ ทำให้มีเวลาในการทำวิทยานิพนธ์น้อย ขาดการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง 4) การเรียนการสอนเน้นการประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.88$) 5) ความรู้ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษาในหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาทำ ($\bar{X} = 2.77$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดในแต่ละด้าน คือ สุขภาพอนามัยของนักศึกษา ($\bar{X} = 1.99$) ช่วงเวลาเปิด-ปิดให้บริการวันธรรมดาของหอสมุด ($\bar{X} = 2.10$) สัมพันธ์ภาพระหว่างประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.26$) การใช้คอมพิวเตอร์ของนักศึกษา ($\bar{X} = 2.33$) จำนวนชั่วโมงว่างสำหรับการค้นคว้าในแต่ละสัปดาห์ของนักศึกษา ($\bar{X} = 2.40$) ตามลำดับ

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามสถานภาพสมรส
ประสบการณ์การทำงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ ประสบการณ์ทำงานวิจัยก่อนเข้าศึกษา อายุและ
สาขาวิชา สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 5-1 สรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	ความคิดเห็น โดยรวม	ตัวแปรตาม				
		คุณลักษณะ ส่วนตัวและ ความพร้อม ของนักศึกษา	ความรู้ ความสามาร ถด้าน วิชาการของ นักศึกษา	คุณลักษณะ ของอาจารย์ ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์	หลักสูตรและ การเรียนการสอน	การบริการ วิชาการของ มหาวิทยาลัย
สถานภาพสมรส	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ประสบการณ์ ทำงานในขณะที่ ทำวิทยานิพนธ์	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ประสบการณ์ ทำงานวิจัยก่อน เข้าศึกษา	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
อายุ	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
สาขาวิชา	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง

3.1 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษา และด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาที่สมรสแล้วมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษา และด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์มากกว่านักศึกษาที่เป็นโสด

3.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนและด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาที่ทำงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ มีความคิดเห็นว่าด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษา เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์มากกว่านักศึกษาที่ยังไม่ได้ทำงาน

3.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานวิจัยก่อนเข้าศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานวิจัยก่อนเข้าศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษา ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน และด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานวิจัยก่อนเข้าศึกษา มีความคิดเห็นว่า ด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์มากกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานวิจัยก่อนเข้าศึกษา

3.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามอายุ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

3.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา และด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ น้อยที่สุด มีประเด็นที่จะอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษา เป็นปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาด้าน พบว่า ความรู้ความสามารถด้านการวิจัย เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากนักศึกษาขาดทักษะการเขียนวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งต้องใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ทั้งนี้ นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่าในระหว่างเรียนรายวิชา ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำวิจัย โดยให้ช่วยอาจารย์หรือรุ่นพี่ เพื่อจะได้มีประสบการณ์ตรงและมีทักษะก่อนลงมือทำวิทยานิพนธ์ของตัวเอง ผลการวิจัยนี้สนับสนุนผลการวิจัยของ สิริรัตน์ คุณจักร (2539 : 140) ที่ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างนิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาภายในสองปีการศึกษาและมากกว่าสองปีการศึกษา พบว่า ความสามารถในการเลือกเทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้นิสิตสำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา ส่วนนิสิตที่สำเร็จการศึกษาภายใน 5-6 ภาคการศึกษา จะมีปัญหาในด้านนี้

ส่วนความสามารถทางด้านภาษาและอื่น ๆ พบว่า เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การใช้ภาษาอังกฤษ เพราะนักศึกษาจำเป็นต้องค้นคว้าวารสาร ตำรา งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ด้วย แต่นักศึกษาอาจมีความรู้ในการอ่านและแปลภาษาอังกฤษน้อย จึงทำให้เป็นปัญหาต้องใช้เวลานาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขนิษฐา ทองสถิต (2538 : ข) ที่ศึกษาปัญหาและแนวคิดในการแก้ปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาประสบปัญหาในเรื่องความรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับการอ่านตำราและค้นคว้าหาหัวข้อ รวมทั้งผลการวิจัยของ สิริรัตน์ คุณจักร (2539 : 140) ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาภายใน 5-6 ภาคการศึกษา จะมีปัญหาในการอ่านภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมทั้งผลการวิจัยของ จิระศักดิ์ บุญรากรณ์ (2546 : 78) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษา คือ นักศึกษาขาดทักษะในการนำความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษไปใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งส่วนมากเป็นเอกสาร วารสารภาษาอังกฤษที่จะต้องนำมาแปลเป็นภาษาไทย หรือต้องใช้เวลามากในการแปล

2. ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยภาพรวมเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การให้บริการวิชาการของหอสมุด เป็นปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ปริมาณงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องที่มีในหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี มีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการ นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรจัดหาเอกสารงานวิจัยและวิทยานิพนธ์เข้าหอสมุดให้มากขึ้นและให้บริการในรูปแบบ Online ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พร. พรหมหาราช (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ในภาพรวมแล้วนักศึกษาเห็นว่า วิทยานิพนธ์หรือรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ มีไม่เพียงพอเก่าและล่าสมัย รวมถึงผลการวิจัยของ จิระศักดิ์ บุญราภรณ์ (2546 : 80) ซึ่งพบว่าจำนวนบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ ตำราเอกสาร วารสารทางวิชาการเพื่อการค้นคว้าข้อมูล มีไม่เพียงพอ

ส่วนการบริการของบัณฑิตวิทยาลัยและคณะ พบว่า เป็นปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ความชัดเจนของกลุ่มการเขียนและพิมพ์วิทยานิพนธ์ นักศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่ากลุ่มการเขียนและพิมพ์วิทยานิพนธ์ ปี พ.ศ. 2535 และ 2548 รูปแบบการเขียนอ้างอิงและรูปแบบการจัดรูปเล่มไม่ชัดเจน

3. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การเรียนการสอนที่เน้นการประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ รองลงมาคือความเหมาะสมของจำนวนรายวิชาวิจัยและสถิติ นักศึกษาได้ให้ความเห็นว่าความรู้ที่ได้จากการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร นำมาประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ได้น้อย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เมื่อสาขาวิชาปรับปรุงหลักสูตร บางสาขาวิชาควรเพิ่มรายวิชาวิจัยและสถิติเป็นรายวิชาเลือก และควรจะมีการสอนทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อนักศึกษาจะได้นำความรู้จากรายวิชาดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับที่ สิริรัตน์ คุณจักร (2539 : 153) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรโดยเน้นความสำคัญทางด้านการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย และการใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจัดให้มีการเรียนการสอนวิชา การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นวิชาบังคับ รวมทั้งการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งผลการวิจัยของ จิระศักดิ์ บุญราภรณ์ (2546 : 77) ซึ่งพบว่า นักศึกษาไม่สามารถนำความรู้ที่ได้จากวิชาต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ได้ ฉะนั้นอาจารย์ผู้สอนควรจัดให้มีเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการทำวิจัย เพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ได้จริง

นอกจากนี้นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีรายวิชาสัมมนาวิทยานิพนธ์ เช่นเดียวกับในระดับคุณวุฒิบัณฑิต เพราะนอกจากจะเป็นตัวกระตุ้นให้นักศึกษามีความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์แล้ว ยังได้ฝึกการนำเสนอผลงานวิจัยในที่ประชุมด้วย

4. ด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ความสามารถในการบริหารเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ส่วนความพร้อมของนักศึกษา เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ หน้าที่การทำงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ทำงานแล้ว (ร้อยละ 70.4) เมื่อเรียนรายวิชาครบตามหลักสูตรก็กลับไปปฏิบัติงาน จึงทำให้เวลาทำวิทยานิพนธ์ถูกจำกัดให้น้อยลง ขาดการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทนา รัตนอาภา (2526 : 119) ที่ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาและหลังกำหนดเวลาของหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งพบว่า นิสิตกลุ่มที่สำเร็จตามกำหนดเวลา ส่วนใหญ่มาศึกษาโดยลาศึกษาต่อจนทำวิทยานิพนธ์เสร็จหรือจนสำเร็จการศึกษา ในขณะที่กลุ่มที่สำเร็จหลังกำหนดเวลา ส่วนใหญ่มาศึกษาในขณะที่ยังทำงานประจำอยู่โดยไม่ได้ลาศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษา และลามาศึกษาเฉพาะเมื่อวิชาครบหมดแล้วกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ เมื่อต้องทำงานประจำควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ จึงทำให้ไม่มีเวลาสำหรับการศึกษาค้นคว้าและการทำวิทยานิพนธ์ เนื่องจากต้องรับผิดชอบงานในหน้าที่ รวมทั้งผลการวิจัยของ จิระศักดิ์ บุญราภรณ์ (2546 : 79) ซึ่งพบว่า นักศึกษาขาดการบริหารเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ นักศึกษาที่เรียนรายวิชาจบแล้ว ถ้าทำวิทยานิพนธ์ยังไม่เสร็จไม่ควรรายงานตัวกลับเข้าทำงาน เพราะจะทำให้เกิดปัญหาในการบริหารเวลาในการทำวิทยานิพนธ์และเป็นสาเหตุให้สำเร็จการศึกษาล่าช้า

5. ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความรับผิดชอบและวิธีการให้คำปรึกษาเป็นปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ความรวดเร็วในการตรวจวิทยานิพนธ์ รองลงมาคือ การให้คำปรึกษาแนะนำในทุกขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีทั้งภาระงานสอน งานวิจัยและการบริการวิชาการแก่ชุมชนภายนอก อาจทำให้การตรวจวิทยานิพนธ์ล่าช้า นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่าอาจารย์ควรวางแผนการตรวจวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจนว่าต้องใช้เวลานานเท่าไร เนื่องจากนักศึกษาบางคนไม่กล้าติดตามทวงถามงานจากอาจารย์ และอาจารย์ที่ปรึกษาควรรอบรู้ในทุก ๆ ขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์บางคนไม่สามารถให้คำปรึกษาในเรื่องเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นสาขาวิชาหรือคณะ ควรกำหนดผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้ นักศึกษา

สามารถขอคำแนะนำได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขนิษฐา ทองสถิต (2538 : ง) ซึ่งพบว่า ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่องที่มีปัญหาเป็นอันดับหนึ่งคืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไม่สามารถให้คำปรึกษาในเรื่องการสร้างเครื่องมือได้ และสนับสนุนผลการวิจัยของ สิริรัตน์ คุณจักร (2539 : 144) ซึ่งพบว่า ความรู้ความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิทยานิพนธ์ ระเบียบวิธีวิจัยและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้นิสิตสำเร็จการศึกษาภายใน สองปีการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามตัวแปร ที่ศึกษา มีประเด็นที่อภิปราย ดังนี้

6. นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษา และด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยนักศึกษาที่สมรสแล้วมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อม ความรู้ความสามารถทางวิชาการและหลักสูตรและการเรียนการสอน เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์มากกว่านักศึกษาที่เป็นโสด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีสมรสแล้ว มีภาระความรับผิดชอบทางครอบครัวอีกทางหนึ่ง จึงทำให้ความตั้งใจ มุ่งมั่น หรือความรับผิดชอบต่อการทำวิทยานิพนธ์ลดน้อยลง เพราะต้องแบ่งปันเวลาให้ครอบครัว ซึ่งส่งผลสืบเนื่องถึงความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษาและหลักสูตร และการเรียนการสอน กล่าวคือ นักศึกษาที่สมรส จะมีเวลาสำหรับการค้นคว้าวิจัยน้อย และเมื่อมีภาระงานในแต่ละรายวิชาที่ต้องรับผิดชอบ ก็จะมีปัญหาในการบริหารเวลามากกว่านักศึกษาที่เป็นโสด

7. นักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษา โดยนักศึกษาที่ทำงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อม และความรู้ความสามารถทางวิชาการ เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์มากกว่านักศึกษาที่ยังไม่ได้ทำงาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ทำงานขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ ต้องรับผิดชอบหน้าที่การงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ จึงทำให้มีเวลาทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าวิจัยน้อยกว่านักศึกษาซึ่งไม่ได้ทำงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทนา รัตนธาดา (2526 : 119) ซึ่งพบว่า นิสิตกลุ่มที่สำเร็จตามกำหนดเวลา ส่วนใหญ่มาศึกษาโดยลาศึกษาต่อจนทำวิทยานิพนธ์เสร็จหรือจนสำเร็จการศึกษา ในขณะที่กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลา ส่วนใหญ่มาศึกษาในขณะที่ยังทำงานประจำอยู่หรือลามาศึกษาเฉพาะเนื้อหาวิชาเมื่อครบหมดแล้วจึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ จึงทำให้ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าและการทำวิทยานิพนธ์อย่างเต็มที่

8. นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานวิจัยก่อนเข้าศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา โดยนักศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานวิจัยก่อนเข้าศึกษา มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อม เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์มากกว่านักศึกษาซึ่งไม่มีประสบการณ์ทำงานวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานวิจัย คิดว่าตนเองมีประสบการณ์ทำงานวิจัยอยู่บ้างแล้ว ทำให้ขาดความตั้งใจ มุ่งมั่น และขยันขันแข็ง หรืออาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานวิจัยก็คือผู้ที่ทำงานแล้ว และลามาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา ดังนั้นเมื่อเรียนรายวิชาครบตามหลักสูตรก็กลับไปปฏิบัติงาน จึงทำให้มีเวลาทำวิทยานิพนธ์น้อยลง และจากประสบการณ์การทำงานด้านบัณฑิตศึกษาของผู้วิจัยเอง พบว่านักศึกษากลุ่มนี้จะละเลยการทำวิทยานิพนธ์จนต้องขอขยายระยะเวลาการศึกษา

9. นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะแม้นักศึกษาจะมีอายุที่ต่างกันแต่ปัจจุบันโลกของการศึกษาไร้พรมแดน ทุกคนสามารถแสวงหาความรู้ได้เท่าเทียมกัน ดังนั้นอายุที่ต่างกันจึงไม่ส่งผลให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิระศักดิ์ บุญรากรณ์ (2546 : 83) ที่พบว่านักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

10. นักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะทุกสาขาวิชาต้องใช้ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและยึดแนวปฏิบัติในการเรียนระดับบัณฑิตศึกษาตัวเดียวกัน อาจารย์ในแต่ละสาขาวิชามีความรู้ความสามารถ คุณวุฒิ และประสบการณ์ทางวิชาการที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ในส่วนของการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี บัณฑิตวิทยาลัย หรือคณะก็ไม่ได้เลือกปฏิบัติต่อนักศึกษา ดังนั้นนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาแตกต่างกันจึงไม่ส่งผลให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญกร เพชรวิวรธน และคณะ (2534 :) ที่ศึกษาเรื่อง ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ในวิทยาเขตประสานมิตรและวิทยาเขตสงขลา นิสิตที่เรียนในกลุ่มวิชาเอกแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน รวมถึงผลการวิจัย ของ ปิยนุช มีชาญ (2534 : 80) ที่ศึกษาเรื่อง ปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้านตอน คือ ขั้นตอนการวางแผนการทำวิทยานิพนธ์ การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ และขั้นตอนการเสนอผลการทำวิทยานิพนธ์

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน/บุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัย / หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี

มหาวิทยาลัย หรือหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี ควรเพิ่มจำนวนงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ให้เพียงพอ ทันสมัย และครอบคลุมสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของวิทยาเขต

2. ข้อเสนอแนะต่อคณะ / สาขาวิชา

คณะ / สาขาวิชาควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และควรเพิ่มรายวิชาวิจัยและสถิติเป็นวิชาเลือก เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ รวมถึงรายวิชาภาษาอังกฤษและรายวิชาสัมมนา เพราะรายวิชาสัมมนาคือตัวกระตุ้นและแรงให้นักศึกษามีความก้าวหน้าในการทำวิจัยและยังได้ฝึกการนำเสนอผลงานวิจัยของตนเองอีกด้วย

3. ข้อเสนอแนะต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษากำหนดเวลาตรวจวิทยานิพนธ์ให้แน่นอน และควรให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวิจัย เพื่อจะได้มีประสบการณ์ตรงและมีทักษะก่อนลงมือทำวิทยานิพนธ์ของตนเอง

4. ข้อเสนอแนะต่อนักศึกษา

นักศึกษาควรบริหารเวลาและวางแผนในการทำวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจน นักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จไม่ควรขอกลับไปปฏิบัติงาน เพราะจะทำให้เวลาในการทำวิทยานิพนธ์น้อยลง และการทำวิทยานิพนธ์ไม่ต่อเนื่อง และควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องของการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบเชิงลึกความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ตามตัวแปรอื่น เช่น ศาสนา เนื่องจากในปัจจุบันแนวโน้มของการศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลามเพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่าศาสนามีอิทธิพลต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์มากน้อยเพียงใด